

АУТСОРСИНГ БУХГАЛТЕРСЬКИХ ПОСЛУГ НА РІВНІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Потриваєва Н.В., д-р екон. наук, професор

e-mail: potrivaeva@mnaeu.edu.ua

Палєєв А.А., аспірант

e-mail: artem.palieiev91@gmail.com

Москаль І.В., аспірант

e-mail: moscalillia1997@gmail.com

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. Розкрито можливості використання аутсорсингу для ведення бухгалтерського обліку у місцевих громадах. Висвітлено ключові фактори, що впливають на успішну реалізацію аутсорсингу в контексті надання бухгалтерських послуг територіальним громадам. Визначено сучасні тенденції та перспективи аутсорсингу бухгалтерських послуг територіальних громадам.

Ключові слова: аутсорсинг, бухгалтерський облік, територіальні громади, бухгалтерські послуги.

В умовах динамічного розвитку та зростання навантаження на органи місцевого самоврядування, питання оптимізації витрат та підвищення ефективності роботи стає все більш актуальним. Аутсорсинг бухгалтерських послуг – це сучасний та дієвий інструмент, який може допомогти територіальним громадам вирішити ці завдання.

Значний внесок у вивчення проблем та напрямів розвитку бухгалтерського аутсорсингу здійснили численні вітчизняні та зарубіжні вчені. Серед них варто відзначити Глигало Н. А. [2], Гузандрову В. [1], Савченка Т. Г. [4], Саїнчука А. О. [5], Яремка І. [1] та інших.

Зокрема Яремко І. та Гузандрова В. наводили характерні особливості та підходи до оцінювання ефективності передачі функцій ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності аутсорсинговій компанії. Вони аргументували, що аутсорсинг є ефективним інструментом для мінімізації витрат підприємства та наводили переваги його застосування в умовах кризової економіки. Також автори публікацій звертали увагу на теоретичні аспекти та важливість практичної реалізації аутсорсингу бухгалтерського обліку, пропонуючи методи оцінки його ефективності.

Поняття «аутсорсинг» означає передачу окремих функцій підприємства (компанії) іншому суб'єкту господарювання, який спеціалізується в конкретній сфері та на договірних засадах зобов'язується якісно й на високому професійному рівні виконувати ці функції. Поширеним видом аутсорсингу є передача іншому суб'єкту виконання обов'язків бухгалтерської служби підприємства, тобто бухгалтерський аутсорсинг [3, с. 20]. У викладах вітчизняних науковців також розглядається інструментарій аутсорсингу

бухгалтерського обліку як більш складний процес, ніж просте ведення бухгалтерії на договірній основі та подання звітів у фіскальні органи. Він також розглядається як важлива складова отримання якісних інформаційних потоків для різних бізнес-процесів, включаючи організацію роботи бухгалтерії та контроль за її ефективністю [2, с. 113].

Бухгалтерський облік є невід'ємною складовою інформаційної системи, яка використовується для управління. Ця система повинна забезпечувати необхідною інформацією процес управління з метою ефективного використання ресурсів і збереження власності. Ефективне функціонування системи бухгалтерського обліку та процесу його ведення передбачає відповідну організаційну інфраструктуру, яка включає в себе вирішення різноманітних методичних, технологічних і організаційних питань. Під час розв'язання цих питань у сферу бухгалтерського обліку впроваджується власна політика, яка ґрунтується на оптимальних облікових методах та процедурах.

Сільські, селищні та міські ради є органами місцевого самоврядування, які представляють відповідні територіальні громади та від імені та в інтересах яких здійснюють функції та повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України та іншими законодавчими актами. Органи місцевого самоврядування та створені ними виконавчі органи, установи та організації організовують ведення бухгалтерського обліку як обов'язкового виду обліку, який здійснюється бюджетними установами. По-перше, про це свідчить пряма норма статті 2 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [6], де вказано, що всі юридичні особи, незалежно від їх організаційно-правових форм та форм власності, зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність. Крім того, цей Закон поширюється на операції з виконання державного та місцевих бюджетів і складання фінансової звітності про виконання бюджетів з урахуванням бюджетного законодавства. По-друге, складання бюджетної, фінансової, податкової, статистичної та інших видів звітності, де використовується грошовий вимірник, базується саме на даних бухгалтерського обліку.

Постійні зміни в податковому законодавстві та нормативно-методичних засадах бухгалтерського обліку вимагають від облікового персоналу постійного пристосування та оновлення своїх знань і навичок. Практика свідчить про те, що для територіальних громад такі зміни можуть представляти певні загрози, тому зрозуміле їхнє бажання мінімізувати потенційні ризики.

Впровадження аутсорсингу бухгалтерського обліку на рівні територіальних громад на сучасному етапі має враховувати наступні особливості. Так, територіальні громади переважно мають свої власні особливості у звітності та фінансовому управлінні. При аутсорсингу важливо враховувати законодавчі вимоги та стандарти, щоб забезпечити відповідність усіх процедур.

Вибір аутсорсингової компанії, яка буде здійснювати бухгалтерський облік у територіальній громаді залежить від здатності аутсорсингової компанії адаптувати свої послуги до конкретних умов територіальної громади, включаючи специфічні правила та процедури. Також важливого значення

набуває здатність аутсорсингової компанії забезпечити збереження конфіденційності даних та надійний захист цих даних від несанкціонованого доступу. Не менш важливим аспектом успішного аутсорсингу бухгалтерського обліку є ефективна комунікація з місцевими органами влади для вирішення будь-яких питань або непорозумінь.

Загалом, аутсорсинг бухгалтерського обліку на рівні територіальної громади має свої унікальні виклики і може вимагати специфічного підходу для забезпечення успішної реалізації.

Застосування бухгалтерського аутсорсингу в територіальних громадах може мати значні перспективи, особливо в контексті реформування місцевого самоврядування та оптимізації діяльності місцевих органів влади. Деякі з можливих переваг включають:

- економічна вигода (суттєве скорочення витрат територіальних громад, пов'язаних з утриманням власного штату бухгалтерів, що особливо актуально для невеликих громад з обмеженими бюджетними можливостями);

- підвищення ефективності (досвід та знання дозволять вести бухгалтерський облік значно швидше, точніше та з меншими ризиками помилок);

- якість та надійність (залучення до роботи кваліфікованих фахівців гарантує високий рівень ведення бухгалтерського обліку, відповідність його вимогам чинного законодавства та міжнародним стандартам, що мінімізує ризики фінансових санкцій та репутаційних втрат);

- доступ до широкого кола фахівців (вирішення складних бухгалтерських завдань та оперативне отримання консультації з вузькоспеціалізованих питань);

- зниження ризиків (зниження ризиків шахрайства, помилок, витоку конфіденційної інформації, що є гарантією безпеки та прозорості фінансових операцій громади);

- підвищення конкурентоспроможності на ринку ресурсів та інвестицій (економія коштів, зростання ефективності, покращення якості бухгалтерського обліку та підвищення прозорості, територіальні громади стають більш конкурентоспроможними).

Серед сучасних тенденцій аутсорсингу бухгалтерського обліку на рівні територіальних громад можна виокремити наступні:

- 1) збільшення використання хмарних технологій (аутсорсинг бухгалтерського обліку стає більш доступним та вигідним для територіальних громад, хмарні рішення дозволяють отримувати доступ до своїх фінансових даних з будь-якого місця та в будь-який час);

- 2) збільшення асортименту спеціалізованих послуг (аутсорсинг бухгалтерського обліку для проєктів, аутсорсинг податкового обліку, аутсорсинг ведення кадрового обліку тощо);

- 3) більш тісне партнерство з територіальними громадами (надання консультацій з фінансових питань, розробка стратегії, допомогу в реалізації цілей та ін.).

Прогнозуючи подальші перспективи розвитку ринку бухгалтерського аутсорсингу в Україні, можна визначити кілька ключових напрямків. Перше,

що варто відзначити, це зростання важливості електронного документообігу. Завдяки цьому процесу, компанії матимуть можливість швидко та ефективно обмінюватися даними зі своїми бухгалтерськими партнерами. Другим напрямком є розвиток законодавчої бази, що регулює взаємовідносини в сфері бухгалтерського аутсорсингу. Чіткі та зрозумілі правила сприятимуть підвищенню довіри до цього виду послуг та стимулюватимуть подальший розвиток ринку. Третій напрямок – це автоматизація бухгалтерського обліку. Використання сучасних інформаційних технологій дозволить підприємствам оптимізувати процеси обліку та зменшити ризики помилок.

Нарешті, важливим елементом майбутнього ринку бухгалтерського аутсорсингу буде поширення «інтернет-бухгалтерій» на віддалений доступ за допомогою WEB-інтерфейсу та «хмарних» технологій. Це дозволить клієнтам отримувати доступ до своїх фінансових даних у будь-який час та з будь-якого місця зі зручним та безпечним інтерфейсом.

Загалом, розвиток ринку бухгалтерського аутсорсингу в Україні буде нерозривно пов'язаний зі зростанням електронного документообігу, вдосконаленням законодавчої бази, автоматизацією процесів та використанням сучасних технологій.

Отже, ґрунтуючись на аналізі сучасних тенденцій впровадження та розвитку аутсорсингу бухгалтерських послуг, очікуємо, що на рівні територіальних громад він буде розвиватися й надалі. Аутсорсинг є ефективним інструментом оптимізації витрат та підвищення якості обліку. Аутсорсинг бухгалтерських послуг – це вигідне та ефективне рішення для територіальних громад, яке дозволяє їм оптимізувати витрати, підвищити якість обліку та отримати доступ до новітніх технологій.

Список використаних джерел:

1. Яремко І., Гузандрова В. Аутсорсинг як інструмент ведення бухгалтерського обліку та його актуалізація в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 37. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-6>
2. Глигало Н. А., Кулик Ю. М., Шинкаренко О. М. Бухгалтерський аутсорсинг в Україні, аналіз і перспективи розвитку. *Облік, аналіз та аудит підприємницької діяльності*. 2020. № 45. С. 110-122.
3. Potryvaieva, N., & Palieiev, A.(2023). Accounting outsourcing as a modern effective tool of enterprise management. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*,27(3),18-30. <https://doi.org/10.56407/bs.agrarian/3.2023.18>
4. Савченко Т. Г., Ярошина А. О. Консалтинг та аутсорсинг як сучасні інструменти управління підприємством. *Вісник СумДУ*. 2019. №2. С. 7–12.
5. Саїнчук А. О. Аналіз ринку аутсорсингових підприємств в Україні. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. №2. С. 135–144.
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV : станом на 1 січ. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

Abstract. The possibilities of using outsourcing for accounting in local communities have been revealed. The key factors affecting the successful implementation of outsourcing in the context

of providing accounting services to territorial communities are highlighted. Current trends and prospects of outsourcing of accounting services to territorial communities are determined.

Key words: outsourcing, accounting, territorial communities, accounting services.

УДК 631.8.022.3

DOI 10.31521/978-617-7149-78-0-82

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА АГРАРНОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Пугачова Д.С., викладач
Військова академія, м. Одеса
e-mail: tarantokhsirova@gmail.com

Анотація. Досліджено інструменти механізму державної підтримки аграрного сектора України у забезпеченні продовольчої безпеки. Узагальнено основні виклики та обмеження для аграрного сектора України в контексті забезпечення продовольчої безпеки умовах повномасштабної війни.

Ключові слова: продовольча безпека, аграрний сектор, державна підтримка, війна.

Потужний, інноваційно-розвинений та бюджетоутворюючий продовольчий сектор був характерною рисою національної економіки України до початку повномасштабного вторгнення росії. Він повністю задовольняв потреби власного населення в харчових продуктах, забезпечуючи продовольчу безпеку країни, та виступав активним учасником на світових ринках ключових агропродовольчих товарів [1]. Сьогодні аграрний сектор проявив потужну адаптивність до роботи в зоні воєнних і техногенних ризиків, демонструючи значний рівень стійкості. А завдячуючи потужному експорту сільськогосподарської продукції Україна і в умовах воєнного стану продовжує відігравати важливу роль у забезпеченні світової продовольчої безпеки.

В умовах повномасштабної війни основними викликами та обмеженнями для аграрного сектора України в контексті забезпечення продовольчої безпеки країни є:

1. *Дефіцит фінансових ресурсів для стабільного ведення господарської діяльності аграрних виробників.*
2. *Зниження рентабельності продукції.*
3. *Дефіцит трудових ресурсів в аграрному секторі.*
4. *Знищення виробничої, переробної та соціальної інфраструктури, логістичних механізмів.*
5. *Посилення кризових явищ в м'ясо-молочній галузі.*
6. *Зниження врожайності сільськогосподарських культур та погіршення якісного складу земель через зменшення обсягу добрив, що вносяться та засобів захисту рослин.*
7. *Екологічні проблеми.*